

Broj :

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2007. GODINU

Sarajevo, lipanj 2008. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	4
1.	Realizacija ranijih preporuka	4
2.	Sustav internih kontrola	4
2.1.	Planiranje i izvršenje proračuna	5
3.	Usklađenost sa zakonima i pravilima	5
3.1.	Javne nabave	5
III.	KORESPONDENCIJA	6

Privitak : Tablica 1 ' Izvršenje proračuna za 2007. godinu'

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Na temelju Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj: 12/06) izvršili smo reviziju finansijskih izvješća u **Institutu za standardizaciju Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Institut) koji se odnose na godinu koja se završava 31.12.2007. (Bilance stanja, Posebnih pregleda uz Bilancu stanja i Analize izvršenja proračuna).

Odgovornost menadžmenta/revizora

Rukovodstvo Instituta odgovorno je za pripremu finansijskih izvješća, zakonitost izvršenih transakcija i namjensko korištenje sredstava. Rukovodstvo je također odgovorno za uvođenje sustava internih kontrola kojima se osigurava pouzdano upravljanje javnim sredstvima. Naša odgovornost, kao vanjskog revizora, propisana je Zakonom o reviziji, standardima revizije i Etičkim kodeksom za revizore javnog sektora.

Sukladno tome, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate izvršenja proračuna. Također, naša odgovornost je procijeniti primjenjuju li rukovoditelji Instituta zakone i propise, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene i ocijeniti finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustave internih kontrola.

Cilj i djelokrug revizije

Reviziju smo izvršili sukladno Revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI i Međunarodnim standardima revizije. Revizija uključuje ispitivanje, na bazi izvršenih testiranja, dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objava u finansijskim izvješćima, te regularnost finansijskih transakcija koje su uključene u finansijska izvješća.

Revizija je planirana i izvršena tako da se dobiju informacije i objašnjenja koja smatramo nužnim za osiguravanje dostatnih dokaza koji pružaju razumno uvjerenje da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane greškama, prijevarom ili drugim neregularnim radnjama i da su sredstva utrošena sukladno odobrenome proračunu i drugim propisima. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Kvalifikacija se odnosi na sljedeće:

- 1.1. *Procedura nabave vozila nije provedena, u cijelosti sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama (vidjeti točku 3.1. Izvješća).*

Po našem mišljenju, finansijska izvješća Instituta za 2007. godinu prikazuju realno i istinito finansijsko stanje na dan 31. prosinac 2007. godine i sukladna su Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i Pravilniku o računovodstvu institucija Bosne i Hercegovine.

U svim materijalno značajnim aspektima rashodi Instituta su upotrijebljeni za svrhe koje je odredio Parlament Bosne i Hercegovine i sukladni su relevantnim propisima, osim za moguće efekte koji su iskazani pod točkom 1. gore navedenom.

Sarajevo, lipanj 2008. godine

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Realizacija ranijih preporuka

Institut je nastao transformacijom/podjelom Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u tri nova instituta i to: Institut za standardizaciju, Institut za mjeriteljstvo i Institut za intelektualno vlasništvo. Transformacija/podjela Instituta izvršena je na dan 31.12.2006. godine. Nakon izvršene diobe i provedenih ostalih aktivnosti Institut je počeo sa radom početkom 2007. godine.

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Instituta za standarde mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo za 2006. godinu o čemu je sastavljeno Izvješće o reviziji sa nalazima i preporukama. Izvješće je osim Institutu za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo dostavljen i novoformiranim institutima sa naznakom da preporuke navedene u Izvješću mogu biti iskorištene i u poslovanju novih Instituta, kako bi se izbjeglo ponavljanje istih nepravilnosti.

S obzirom da je Institut počeo sa radom 01.01.2007. godine, nije bio obavezan sukladno odredbama članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, dostaviti odgovor Uredu za reviziju institucija BiH o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja navedenih slabosti.

2. Sustav internih kontrola¹

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Institutu. Cilj ovih ispitivanja je bio uvjeriti se u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju godišnji finansijski izvještaji te je li finansijsko upravljanje sukladno postojećim propisima.

Revizija je utvrdila da Institut nije izgradio učinkovit sustav internih kontrola koji se bazira na modelu od pet komponenti: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija, monitoringa (reviziji je predložen Pravilnik o internim kontrolama izrađen na COSO modelu koji je u fazi implementacije i čiji učinci se očekuju u narednom razdoblju). Jedan od bitnih elemenata kontrolnog okruženja je sistematizacija radnih mjesta Instituta koja nije u cijelosti implementirana (nedostaje srednji nivo rukovodstva/pomoćnici direktora i rukovoditelji odjela). Napominjemo da samo funkcionalna organizacijska struktura povećava učinkovitost, bolju upotrebu resursa i definira odgovarajuće linije odgovornosti.

Uspostavljanje učinkovitog sustava internih kontrola najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sustav osigurati (u razumnom uvjerenju) zakonitost poslovanja u svim segmentima, kao i spriječiti moguće greške i eventualne zloporabe korištenja javnih sredstava.

Preporuka

Uvažavajući činjenicu da je ovo prva godina rada Instituta, kao samostalnog pravnog subjekta, smatramo da rukovodstvo treba nastaviti sa implementacijom Pravilnika o internim kontrolama sukladno Vodiču za učinkovite interne kontrole i COSO modelu sustava internih kontrola na bazi pet komponenti, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka, prijevara i zloporaba u poslovanju Instituta.

¹ Sukladno članku 13. stavak 2. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine revizija ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola o čemu ne izražava mišljenje već izvješćuje o uočenim slabostima.

Sustav internih kontrola podrazumijeva skup postupaka i mjera koje preduzima rukovodstvo u cilju osiguranja točnog i pravilnog evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, zaštitu imovine te efikasno, ekonomično i efektivno trošenje javnog novca.

2.1. Planiranje i izvršenje proračuna

Projekcija proračuna za 2007. godinu kao i Dokument okvirnog proračuna za period 2007. - 2009. godinu – DOB sačinjeni u okviru Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo na temelju smjernica Ministarstva financija i trezora BiH. Predviđena gornja granica rashoda Instituta za 2007. godinu iznosila je 1.200.000 KM. Proračun je odobren u ukupnom iznosu od 1.187.531 KM, a ostvaren u ukupnom iznosu od 904.855 KM ili 76%.

Analizom izvršenja proračuna ustanovili smo da je proračun Instituta ostvaren za 282.676 KM manje od odobrenog, što je posljedica nepopunjenosti radnih mjesta po sistematizaciji (planirano 29 uposlenih, a ostvareno 22). Ovo ukazuje da planiranje nije izvršeno prema potrebama i zadacima Instituta i stvarno potrebnom broju uposlenih. Izvješćivanje o izvršenju proračuna tijekom godine vrši se uglavnom kvartalno iz pregleda rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama.

Preporuka

Pri izradi projekcije proračuna potrebno je u obzir uzeti sve relevantne parametre, s obzirom da je kvalitetno planiranje proračuna strateški važan temelj za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa te značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima.

S obzirom da se radi o instituciji koja ostvaruje vlastite prihode, u cilju kontinuiranog praćenja prihoda i rashoda proračuna, potrebno je, u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora osigurati ISFU jedinicu.

3. Usklađenost sa zakonima i pravilima

3.1. Javne nabave

Revizija je utvrdila nedostatke u proceduri izbora dobavljača za nabavu vozila. U tenderskoj dokumentaciji za nabavu vozila navedeno je da vozilo treba isporučiti u roku od 30 dana od dodjele ugovora. Ponuđač «COSMOS COMMERCE» d.o.o. Tuzla ponudio je rok isporuke 60 dana. s obzirom da navedeni ponuđač nije ponudio isporuku robe prema zahtjevu iz tenderske dokumentacije, trebalo ga je diskvalificirati. Povjerenstvo za javne nabave, nije diskvalificiralo navedenog ponuđača, već je nastavilo proceduru. S obzirom da su ponude dostavila svega 3 ponuđača, ugovorni organ trebao je poništiti postupak sukladno članku 12. Zakona o javnim nabavama.

Preporuka

Rukovodstvo Instituta je obvezno dosljedno i u cijelosti poštivati odredbe Zakona o javnim nabavama u cilju zakonitog i transparentnog trošenja javnih sredstava te primjene jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih dobavljača.

III. KORESPONDENCIJA

Institutu je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2007. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Institut je dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Po našoj procjeni Institut nije dostavio nove dokaze i činjenice koje bi utjecale na izmjenu nalaza u Nacrtu izvješća o reviziji. Po tom osnovu ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

U privitku Izvješća dostavljamo vam komentare Instituta na Nacrt izvješća i naš odgovor na komentare.

Sarajevo, lipanj 2008. godine

**ZAMJENIK GLAVNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

M.P.

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego